

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää sekä pesien ja munien hävittämistä ja poikasten tappamista

Hakija

Nurmijärven kunta / Harri Lankinen

Asia

Lupahakemus kolmen kalalokin (*Larus canus*) pesän ja niissä olevien munien hävittämiseksi ja poikasten tappamiseksi purettavan koulurakennuksen katolta kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 16.5.-31.7.2025 Nurmijärvellä, Uudellamaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa hävittää kolme kalalokin pesää ja niissä olevat munat tai poikaset purettavan koulurakennuksen katolta. Lokit pesivät koulurakennuksen katolla ja kunta on sopinut koulurakennuksen purkutyöt urakoitsijan kanssa aloitettavaksi koulujen päättymisen jälkeen 2.6.2025. Pesille haettiin hävityslupaa ensin riistakeskukselta, josta saatiin tieto 16.5. kuvista tunnistamisen jälkeen, että kyseessä on kalalokki eikä harmaalokki, jolle lupaa haettiin. Koulurakennuksen purkamisen suorittaminen kiireellisenä koulun ollessa kesälomilla on tärkeää, koska purkutyömaan molemmilla puolilla on uuden lukukauden alkaessa käytössä olevat koulurakennukset. Lupaa haetaan kiireellisenä ja pesän ja munien hävittämisen lisäksi myös poikasten tappamiseen siinä tapauksessa, että poikaset ehtivät kuoriutua ennen päätöksen saamista.

Hakija on toimittanut hakemuksen yhteydessä terveydensuojeluviranomaisen lausunnon koskien suunniteltua purkutyötä. Lausunnossa todetaan, että jos purkutyö tehdään kouluaikana, on riski, että pöly menee käytössä olevan koulun ilmanvaihtojärjestelmään. Tämän takia ilmanvaihto jouduttaneen purkutyön aikana toistuvasti sulkemaan, jolloin koulun ilmanvaihto ei täytä terveydensuojelulain vaatimuksia. Jos ilmanvaihtoa ei sammuteta, niin purkupölyä voi päästä ilmanvaihtojärjestelmään ja tiloissa olevat ihmiset altistuvat ilmanvaihdon mukana tulevaan pölylle. Terveydensuojelulain mukaan tuloilman tulee olla puhdasta. Hiukkasmaiset epäpuhtaudet eivät saa ylittää asumisterveysasetuksen toimenpiderajoja. Melu ei opetustiloissa saa ylittää asumisterveysasetuksen toimenpiderajoja. Terveydensuojeluviranomainen katsoo, että purku tulee toteuttaa kesäloman aikana ennen koulujen alkamista.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden

turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesien ja munien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa ensisijaisesti siirtää ja toissijaisesti hävittää kalalokin pesät ja niissä olevat munat purettavan koulurakennuksen katolta Nurmijärvellä. Pesät saa hävittää ainoastaan, mikäli sopivaa siirtopaikkaa ei ole tarjolla tai emot hylkäävät siirretyn pesän. Mikäli siirto toteutetaan, pesä tulee siirtää paikkaan, jossa pesinnästä ei aiheudu vaaraa turvallisuudelle. Pesän siirtopaikan valinnassa tulee huomioida lajin pesimäekologia.
- 3 Pesiä, joissa on poikaset, ei saa siirtää tai hävittää.
- 4 Mikäli kalalokit yrittävät pesiä katolla uudestaan ennen rakennuksen purkamista, tällä luvalla saa hävittää myös mahdolliset uudet pesärakennelmat.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.8.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/3754/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä pesissä olleiden munien määrä sekä milloin ja minne pesät siirrettiin, vai jouduttiinko pesät ja munat hävittämään sekä milloin ja miksi. Mikäli pesät siirrettiin, tulee kertoa, jatkoivatko kalalokit pesintää siirretyllä pesällä.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Purettavan koulun katolla pesivät kalalokit aiheuttavat turvallisuusriskin estämällä purkutöiden suorittamisen koulujen kesälomien aikaan, jolloin purkutöistä ei aiheudu oppilaille ja koulun henkilökunnalle turvallisuus- ja terveysriskiä. Purkutöiden viivästyttäminen altistaisi koulujen oppilaat ja henkilökunnan pöly- ja meluhaitoille.

Pesät tulee ensisijaisesti siirtää esimerkiksi lähistöllä olevien rakennusten katolle. Siirtopaikkaa valitessa tulee huomioida lajin pesimäekologia. Pesän ja siinä olevat munat saa hävittää vain siinä tapauksessa, ettei sopivaa siirtopaikkaa löydy tai siirto ei onnistu muista syistä. Lupaa ei ole myönnetty poikasten tappamiseen, koska toimenpiteet tulee suorittaa ennen poikasten kuoriutumista. Kalalokkien uudet pesintäyritykset kattoalueella tulee estää. Muuta tyydyttävää ratkaisua ongelman poistamiseen ei ole osoitettavissa, sillä purkutöiden siirto tehtäväksi pesimäkauden jälkeen aiheuttaisi vaaraa kansanterveydelle.

Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään todennäköisyyttä sille, että kalalokit voivat aloittaa uuden pesinnän muualla, mikäli siirto ei onnistu. Niinpä luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokit aiheuttavat parhaillaan uhkaa terveydelle ja turvallisuudelle ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttaman kansanterveydellisen riskin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Itä-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.ita-uusimaa@poliisi.fi

Nurmijärvi kunta@nurmijarvi.fi

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry honkala.juha@gmail.com

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry uusimaa@sl.fi

Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/3754/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/3754/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 21.05.2025 12:31

Ratkaisija Mattila Olli 21.05.2025 13:16

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42069

Telefax: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.